

Грубі Т.В. **Чинники формування відданості організації персоналу ВНЗ** / Т.В.Грубі // Особистісно-професійний розвиток майбутнього фахівця з освітньому просторі вишу : проблеми та перспективи. Збірник матеріалів регіонального науково-практичного семінару (25 вересня 2015 р., м. Кам'янець-Подільський) - Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2015. – С. 39-41.

УДК 331.101.36 : 159.9

Т.В.Грубі, кандидат психологічних наук

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ВІДДАНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ ПЕРСОНАЛУ ВНЗ

Актуальність дослідження. В складних соціально-економічних умовах, характерних для сьогодення, особливої значущості набувають питання забезпечення та підвищення ефективності діяльності персоналу організацій та визначення основних чинників, що її обумовлюють. Відданість організації є важливим індикатором готовності персоналу організації з максимальною самовіддачею працювати задля досягнення цілей організації. Особливо актуальною ця проблема постає для професій типу «людина-людина», до яких належить професійна діяльність персоналу вищих навчальних закладів.

Виходячи з аналізу досліджень зарубіжних та вітчизняних учених, **метою дослідження** є визначення основних психологічних чинників формування відданості персоналу вищих навчальних закладів.

Результати теоретичного аналізу проблеми. Проведений аналіз теоретичної літератури з питань відданості персоналу організації свідчить, що існує безліч чинників, які впливають на бажання чи небажання працівника бути членом певної організації та сумлінно виконувати свою професійну діяльність, а відтак мають вплив на формування відданості персоналу організації. Варто зазначити, що на формування відданості організації в ВНЗ впливають дві групи чинників, що діють на рівні організації (зовнішні) та на рівні особистості (внутрішні).

До першої групи можна віднести **зовнішні чинники, що діють на рівні організації**. Це показники, які характеризують освітній заклад та здебільшого не залежать від особистих якостей працівника:

а) *організаційні характеристики закладу*, пов'язані зі змістом та специфікою організації (форма власності ВНЗ, рівень акредитації, кількість факультетів, час існування ВНЗ, чисельність персоналу та студентів, якісний склад персоналу, імідж ВНЗ матеріальне стимулювання праці, тощо);

б) *організаційно-психологічні характеристики закладу* (рівень організаційного розвитку, тип організаційної культури, соціально-психологічний клімат, організаційна поведінка керівництва/колег/підлеглих, організаційна підтримка персоналу, можливості професійного зростання, особливості прийняття управлінських рішень, нематеріальне стимулювання праці, рівень поінформованості в організації та ін.).

До другої групи належать **внутрішні чинники, що діють на рівні особистості**. Це показники, які характеризують працівника:

а) *психологічні характеристики працівника* (відповідність цінностей людини організаційним цінностям компанії; особистісна мотивація, морально-вольові якості, стійкі особистісні особливості (тип темпераменту, локус контролю, тощо);

б) *професійно-організаційні характеристики* (рівень освіти, вчене звання, посада в організації, тип виконуваної роботи, стаж діяльності в організації, стаж діяльності на посаді, попередній досвід роботи та ін.);

в) *соціально-демографічні характеристики* (вік, стать, сімейний стан).

Варто зазначити, що зв'язок між особистісними характеристиками працівника та його відданістю організації завжди варіюється через своєрідність індивідуального досвіду та умови праці, в яких працівнику доводиться працювати в конкретній організації.

Висновки. Підвищення рівня відданості персоналу організації є важливою складовою конкурентоспроможності сучасних ВНЗ. Дослідження чинників формування відданості в цій галузі є досить актуальним.

Перспективи нашого дослідження ми вбачаємо у проведенні наступного, емпіричного, етапу дослідження.

Список використаних джерел:

1. Грубі Т.В. Психологічні чинники відданості персоналу організації / Т.В.Грубі // Психолого-педагогічне забезпечення особистісного розвитку майбутнього фахівця з вищою освітою: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції (26 червня 2013 року., м. Кам'янець-Подільський) - Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2013. – С. 76-82.
2. Лебедева Н.Г. Чинники формування відданості організації у персоналу вищих технічних навчальних закладів / Н.Г.Лебедева // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку : тези X Ювілейної міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології (Київ, 24-25 квітня 2014 року) / за наук.ред. С.Д.Максименка, Л.М.Карамушки, М.С.Корольчука. – К. : Київ. Нац.. торг.-екон. ун-т, 2014. – С.66-67.
3. Охотницька К.Ю. Теоретичний аналіз основних підходів до визначення психолого-організаційних чинників формування відданості організації в персоналу державної служби зайнятості / К.Ю. Охотницька // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка / за наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки. – К., 2008. – Т.1 – Ч.36 – С. 245-249.
4. Самойленко Д.О. Психологічні чинники відданості в персоналу підприємств вугільної промисловості / Д.О.Самойленко // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку : тези X Ювілейної міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології (Київ, 24-25 квітня 2014 року) / за наук.ред. С.Д.Максименка, Л.М.Карамушки, М.С.Корольчука. – К. : Київ. Нац.. торг.-екон. ун-т, 2014. – С.70-71.